

**ASOCIACE
ORGANIZACÍ
V OBLASTI
VĚZEŇSTVÍ**

Programové desatero AOOV

Členové Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV) se shodují na níže uvedeném souboru cílů a programových stanovisek, která jsou základním vodítkem pro směr činnosti AOOV.

1. Nastavení trestní politiky je efektivní a směřuje k rehabilitaci, nápravě narušených vztahů a nahrazení způsobené újmy

Legislativní změny a rozhodovací praxe jdou cestou zmírnění trestněprávní represe spojené s výrazným nadužíváním nepodmíněných trestů odnětí svobody, zejména délkou těchto trestů, které jsou jednou z hlavních příčin přeplněnosti věznic. Existuje efektivní systém ukládání a výkonu alternativních trestů. Posiluje se restorativní vnímání naplnění trestní spravedlnosti.

3. Vězněná osoba rozvíjí pozitivní vztahy s rodinou a okolím

Vězněná osoba má během pobytu ve vězení dostatečné možnosti pro udržení a rozvoj pozitivních vztahů a vazeb s rodinou a sociálním okolím.

Rodiny, jejichž člen je uvězněn, mají dostatečnou podporu a podmínky k tomu, aby se neprohlubovalo jejich vyloučení a mohly s uvězněným udržovat a rozvíjet vazby. Za tímto účelem jsou zaváděny i potřebné programy, které reagují na negativa spojená s uvězněním rodinného příslušníka a řeší narušené rodinné či další sociální vazby.

5. Vězněná osoba má možnosti plnit své závazky

Odměna vězněných osob za vykonanou práci umožňuje hradit jejich závazky a vytvářet si dostatečnou finanční rezervu na dobu po propuštění.

Během výkonu trestu je nabídka systematického kvalifikovaného řešení dluhů (vč. insolvenčního řízení) a nedochází k prohlubování dluhové zátěže.

Po propuštění z výkonu trestu při splácení dluhů zůstávají dostatečné prostředky k zajištění běžných životních potřeb a kontinuální podpora po propuštění zahrnuje systematické dluhové poradenství.

2. Vězení připravuje na bezpečný návrat na svobodu, podporuje participativní model spolupráce s vězněnou osobou, čímž se snižuje recidiva

Vězení opouštějí lidé, kteří chápou rozměr své viny, jsou motivovaní ke změně, jsou si vědomi své lidské hodnoty a potenciálu k začlenění do společnosti. Vězňáci opouštějí s konkrétním plánem, jak bude návrat na svobodu probíhat s využitím stability vlastní rodiny a okolí nebo se zajištěnou následnou kontinuální podporou na svobodě.

Za tímto účelem ve vězení existuje dostatečná nabídka odborného zacházení, programů psychologické a sociální pomoci a vzdělávání. Ty společně rozvíjejí silné stránky vězněných osob a cílí na jejich individuální potřeby a identifikované kriminogenní faktory. Na přípravě na propuštění se ve vzájemné spolupráci podílejí odborní pracovníci věznic a externí subjekty. Příprava na propuštění standardně začíná bezprostředně po nástupu do vězení a návazně pokračuje v době po propuštění.

4. Vězněná osoba systematicky pracuje na zvýšení svého vzdělání, kvalifikace a zaměstnatelnosti

Vězněná osoba má během výkonu trestu možnost rozvíjet své vzdělání, kvalifikaci a pracovní schopnosti. Nabídka vzdělávání a rekvalifikací reaguje na aktuální potřeby trhu práce. Pracovní místa pro vězněné jsou volena zejména s ohledem na možnost rozvoje jejich pracovních dovedností, kvalifikace i zdravotního stavu a jsou adekvátně honorována. Zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu, odborné zacházení, terapeutická činnost a vzdělávání jsou realizovány ve vzájemné synergii.

Odborné pracovní poradenství a předjednání (zprostředkování) zaměstnání je součástí přípravy na propuštění. Pro osoby, které v době výstupu z vězení nemají předpoklady se zařadit na běžný trh práce, existuje nabídka tréninkového a prostupného zaměstnávání postaveného na principech sociálního podnikání.

**ASOCIACE
ORGANIZACÍ
V OBLASTI
VĚZEŇSTVÍ**

6. Vězněná osoba má možnost řešit svoji závislost na návykových látkách

Věznice nabízejí dostupné specializované programy a specializovaná bezdrogová oddělení pro řešení závislostí, nabízejí substituční léčbu. Věznice disponují potřebnou doplňkovou zdravotní a psychiatrickou péčí. Existuje dostupná nabídka zdravotní péče.

Výsledkem je, že propuštěný má v době výstupu z vězení náhled na svou závislost, je motivovaný ji dále řešit a má možnost ji řešit v rámci navazující kontinuální péče.

9. Zapojení aktéři spolupracují

Stát vytváří podmínky k zapojení široké škály aktérů (veřejný sektor, nestátní neziskové organizace, zaměstnavatelé, církve a komunita) a všechny tyto subjekty účinně motivuje k dlouhodobému zapojení se do problematiky penitenciární a postpenitenciární péče.

Aktéři zapojeni do práce spolu vzájemně spolupracují s cílem zajistit regionálně i časově dostupné služby. Jádrem kontinuální postpenitenciární práce jsou nástroje sociální práce a koordinace zapojených subjektů.

7. Osoba opouštějící vězení má možnost si zajistit základní životní potřeby a stabilizovat svoji životní situaci

Propuštění mají prostředky na zajištění základních životních potřeb. Pokud musí propuštěný svou situaci řešit prostřednictvím dávek, jsou mu vyplaceny transparentně a včas. Tato stabilizace pak slouží jako odrazový můstek k (re)integraci do společnosti. Existuje dostatečná nabídka ubytovacích kapacit, které umožní propuštěným osobám bez vlastního zázemí přebývat v důstojných a odpovídajících podmínkách. Vězněná osoba má reálné možnosti si ubytování zajistit před výstupem z vězení.

8. Existuje dostupná kontinuální a komplexní podpora po propuštění

Existuje komplexní a kontinuální systém práce s propuštěnými, který umožní řešit širokou škálu potřeb, se kterými se propuštěný potýká (bydlení, zaměstnání, závislost, vztahy, finance). Kontinuální pomoc vychází z individuálního plánu, který je vytvořen před propuštěním a navazuje na odborné zacházení a terapeutické programy ve věznici. Kontinuální podpora je dostupná bezprostředně po výstupu z vězení ve všech regionech ČR.

10. Společnost je připravena dát propuštěným odsouzeným šanci k novému začátku

Veřejnost má vhled do problematiky vězeňství. Veřejnost i politická reprezentace podporují progresivní změny v oblasti trestní politiky a vězeňství. Za tímto účelem je systematicky rozvíjena pozitivní osvěta a komunikace s širokou veřejností.